

VIATA CREȘTINĂ

Publicație săptămânală pentru întărire sufletească

CUVÂNT LA ÎNĂLȚAREA SFINTEI CRUCI

Sfântul Ierarh Ioan Maximovici

Crucea, care până la Hristos a fost unealtă de tortură, stârnind groază și silă, după moartea lui Hristos pe Cruce a devenit arma și semnul mântuirii noastre. Prin ea, Hristos l-a sfârâmat pe diavol, de pe ea S-a coborât la iad și slobozindu-i de acolo pe cei ce se chinuiau, i-a adus în împărăția Cerească.

Imaginea Crucii este înfricoșătoare pentru demoni și ca semn al lui Hristos, este cinstită de creștini. Domnul i-a arătat-o pe cer Împăratului Constantin, aflat în drum spre Roma, să se lupte cu tiranul care pusese mâna pe putere; făurindu-și un stindard în formă de cruce, împăratul Constantin a repurtat o victorie deplină. Fiind ajutat prin Crucea Domnului, împăratul a rugat-o pe mama sa, împărăteasa Elena, să caute Crucea de viață făcătoare; și Cuvioasa Elena, îndreptându-se spre Ierusalim, după multe căutări, o găsi. [...]

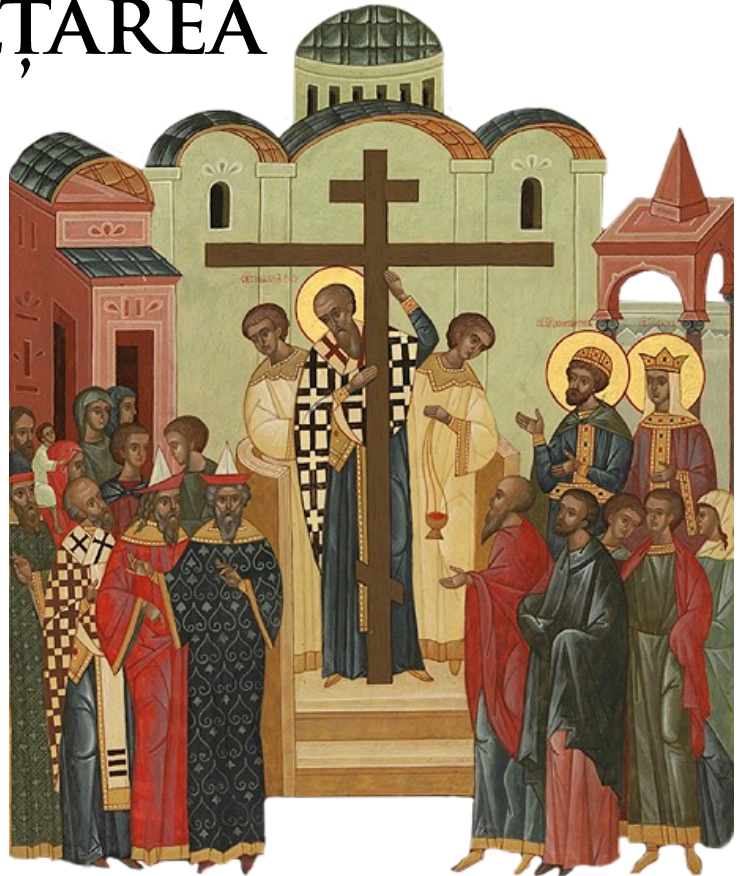
Biserica Ortodoxă prăznuiește cu multă solemnitate **afierea Sfintei Cruci**, amintindu-și totodată și arătarea Crucii pe cer împăratului Constantin. [...]

În această zi și în alte zile închinat Sfintei Cruci noi ne rugăm lui Dumnezeu să-Și reverse milostivițiile nu numai unor persoane în parte, ci și întregii creștinătăți, întregii Biserici. Foarte sugestiv vorbește despre aceasta troparul Sfintei Cruci, alcătuit în secolul al VIII-lea, când prietenul Cuviosului Ioan Damaschin, Sfântul Cosma, episcopul Maiumei, a scris toată rânduiala slujbei Înălțării Sfintei Cruci: **„Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvântează moștenirea Ta, biruință (binecredincioșilor) împărați asupra celor potrivnici dăruiește și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău”** (în actuala rânduială a slujbelor Bisericii Ortodoxe Române: „binecredincioșilor creștini”). Începutul acestei rugăciuni este preluat din **Psalmul 27**, iar următoarele sunt preluate din **Psalmul 143**, scris de David cu ocazia luptei cu Goliat.

De ce rugăciunile către Crucea de viață dătătoare sunt unite cu rugăciunile pentru împărați?

Ca armă a mântuirii noastre, Crucea Domnului a început să fie cinstită de creștini încă din vremurile apostolice. Însă, în **timpul prigoanei creștinilor, ea putea fi cinstită numai pe ascuns**. „Hristos Cel Răstignit” era sminteală pentru iudei și nebulie pentru păgâni. De aceea, creștinii nu cinsteau Crucea în mod deschis, ca să nu o expună batjocurilor. Ei ascundeau imaginea Crucii sau o reprezentau astfel încât păgânii să nu-și dea seama că desenul respectiv reprezenta în mod ascuns Crucea.

În anul 312, împăratul Constantin cel Mare, în timpul campaniei spre Roma a văzut pe cer imaginea unei cruci, cu inscripția „NIKA”, adică **„biruiește!”**. Făurindu-și un steag de luptă în formă de cruce, împăratul Constantin a pornit la război, a înfrânt dușmanul și a cucerit Roma. În amintirea acestei victorii, el a poruncit să fie așezată la Roma o statuie a lui cu o cruce în mână, cu inscripția: **„Prin acest semn mântuitor am eliberat Roma de tiran”**. La scurtă vreme după această, edictul de la Milan îngăduia mărturisirea creștină; însuși **împăratul**

Constantin a dat exemplu de cinstire a Crucii, poruncind să fie reprezentat cu o cruce în mână chiar și pe monezi.

De două ori a mai văzut împăratul Constantin Crucea pe cer, în campaniile lui ulterioare, ceea ce l-a întărit și mai mult în cinstirea Sfintei Cruci. După dorința împăratului, mama sa, Sfânta împărăteasă Elena, a întreprins o călătorie la Ierusalim și a aflat acolo Sfânta Cruce de viață dătătoare. Ea a adus o parte a Crucii la Tarigrad și împărații Bizanțului, când plecau în călătorii, o luau cu ei, nădăjduind să primească prin Cruce ajutor de la Dumnezeu. Iată de ce, în minunatele cântări bisericești care o proslăvesc, **Sfânta Cruce este laudată și pentru ajutorul primit prin ea de împărații dreptcredincioși.**

Totodată, Biserica Ortodoxă, urmând îndrumarea Sfântului Apostol Pavel, se roagă pentru împărați, chiar și pentru cei păgâni, întrucât ei sunt apărătorii ordinii, iar nu prigonitorii credinței și a înălțat mereu rugăciuni către Dumnezeu pentru ca puterea Crucii să-i ajute pe împărații care își pun nădejdea în ea. Slujbele Sfintei Cruci din fiecare miercuri și vineri, zile în care sunt pomenite Patimile lui Hristos și din celelalte praznice ale de viață făcătoare Crucii sunt pline de astfel de rugăciuni, în ele se spune: **„Crucea este puterea împăraților”, „cu tine se laudă credincioșii noștri împărați, căci prin puterea ta poporul lui Israel cu putere a biruit”, „biruință binecredincioșilor împărați asupra celor potrivnici dăruiește și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău”, „lemn cinstit, dătător de biruință împăraților împotriva barbarilor”**. De astfel de formule și altele așijderea sunt pline slujbele Sfintei Cruci.

Sursa: doxologia.ro

RITUALUL DE PECETLUIRE A MORMÂNTULUI

Preot Simion Florea Marian

După săvârșirea slujbei înmormântării și după ce sicriul cu cel adormit a fost pus în groapă, mai înainte de a se acoperi cu pământ, **preotul pecetluiește groapa**, luând cu o lopată țărână din pereții ei, de la cap, de la picioare, din dreapta și din stânga, rostind solemn: „**Se pecetluiește groapa robului lui Dumnezeu (N), până la a doua venire: În numele Tatălui. Amin. Și a Fiului. Amin. Și a Duhului Sfânt. Amin. Acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!**”.

După unele tradiții se crede și se spune că preotul de aceea face cruce și pecetluiește mormântul, pentru că el, prin aceasta, însemnează locul pentru ca la a doua venire sufletul să afle corpul său și să se poată întrupa. Dacă n-ar face crucea aceasta, se spune că sufletul n-ar nimeri corpul. În același timp, când face preotul crucea, zice îngerul către suflet: „Vezi, suflete, unde-ți e trupul, caută bine ca la o a doua venire să știi

unde e îngropat și să-l poți afla”.

Desigur, acest ritual reprezintă doar o tradiție, nefiind o realitate certă. Atunci când vom învia, nu știm exact cum va fi, cum ne vom aduna. Unii teologi ortodocși, între care și teologul rus **Vladimir Lossky**, vorbesc de o „**pecete a persoanei**” imprimată pe toate cele ale omului. Persoana umană este unică și ea cumva marchează, lasă o pecete a persoanei (a ipostasului) pe fiecare parte componentă a trupului său, astfel încât la înviere persoana își va chema ce e al său, se va întregi cu ușurință. Așadar, **pecetluirea gropii la înmormântare** nu e doar un act simplu marcat deasupra mormântului, ci **un semn văzut al desprinderii acelei persoane de cele materiale până la învierea cea de obște**. E pecetluirea acestei desprinderi, atât pentru cel care și-a dat duhul, cât și pentru cei apropiați care participă la înmormântare. Aceasta nu are nici o legătură cu vreun simbolism metaforic și fără conținut real, ci este

înțelegerea duhovnicească a unor realități spirituale, în armonie cu restul slujbei și cu tradiția Bisericii.

De altfel, **acest ritual al pecetluirii gropii nici nu face parte din slujba înmormântării** așa cum este ea însemnată în cărțile de slujbă și nici nu este menționat în această slujbă, ci este o tradiție locală, pe care preoții o practică nu într-un mod general.

Dacă această practică a pecetluirii gropii este bine înțeleasă, adică în armonie cu restul slujbei înmormântării și cu tradiția Bisericii, atunci ea poate fi practică. Dacă însă acest ritual este înțeles mai mult în sens superstițios (de exemplu, o practică ce ne păzește de strigoi sau de fantome), atunci ea este criticabilă și nu-și îndeplinește rolul ei escatologic.

(Înmormântarea la români, Editura Grai și suflet – Cultura națională, București, 1995)

Sursa: *doxologia.ro*

FILĂ DE SINAXAR

SFÂNTUL IERARH IOSIF CEL NOU DE LA PARTOȘ

Sfântul Iosif cel Nou de la Parțos s-a născut în 1568, în orașul Raguză din Dalmația. După moartea tatălui său, s-a mutat împreună cu mamă sa în Ohrida, la sud de Dunăre.

Când a împlinit vârstă de 15 ani a intrat în mănăstirea Maicii Domnului din Ohrida. După cinci ani de viețuire în această mănăstire, ajunge în Muntele Athos, la Mănăstirea Pantocrator. Aici s-a călugărit și a primit numele de Iosif.

La cererea patriarhului de Constantinopol este trimis egumen pentru marea lavră a Sfântului Ștefan din Adrianopol, iar după șase ani este pus egumen în marea lavră românească Cutlumuș.

Este trimis de patriarhia din Constantinopol ca mitropolit al Timișoarei. Așezarea în scaun a fost săvârșită pe 20 iulie 1650. În anul 1653 s-a retras la Mănăstirea Parțos, aproape de Timișoara. Aici a mai viețuit trei ani, apoi și-a dat sufletul în mâinile Domnului. Potrivit Tradiției, în momentul trecerii sale la cele veșnice, clopotele mănăstirii au început să bată singure. A fost înmormântat în naosul bisericii mănăstirești.

În anul 1956 moaștele sale au fost strămutate în Catedrala mitropolitană din Timișoara. Sfântul Iosif cel Nou de la Parțos a fost trecut în rândul sfinților de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române pe 28 februarie 1950, cu data de prăznuire 15 septembrie.

ÎNĂLȚAREA SFINTEI CRUCI, ZI DE POST ASPRU

Înălțarea Sfintei Cruci, prăznuită în fiecare an pe 14 septembrie, este **cea mai veche sărbătoare închinată cinstirii lemnului sfânt**. În această zi sunt sărbătorite **două evenimente deosebite din istoria Sfintei Cruci**: aflarea Crucii pe care a fost răstignit Mântuitorul și înălțarea ei solemnă în fața poporului de către episcopul Macarie al Ierusalimului, în ziua de 14 septembrie din anul 335, dar și aducerea Sfintei Cruci de la perșii păgâni, în anul 629, în vremea împăratului bizantin Heraclius, care a depus-o cu mare cinste în biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim.

Sfânta Cruce a fost găsită din porunca împărătesei Elena, mama împăratului Constantin cel Mare. Datorită acesteia s-au găsit pe Golgota trei cruce. Tradiția spune că, pentru a afla care a fost crucea pe care a fost răstignit Mântuitorul și care sunt crucele tâlharilor răstigniți odată cu El, patriarhul Macarie le-a spus să atingă pe rând crucele de o femeie moartă. Femeia a înviat în momentul în care a fost atinsă de cea de-a treia cruce, cea pe care a fost răstignit Hristos. După această minune, patriarhul a poruncit înălțarea Sfintei Cruci la un loc înalt, de unde să o poată vedea tot poporul.

Părinții Bisericii au rânduit ca **în 14 septembrie să se ajuneze total (post negru), în amintirea patimirii și răstignirii Mântuitorului Iisus Hristos**. Această sărbătoare nu este singura din timpul anului bisericesc în care se ajunează total. Creștinii ortodocși țin post aspru și în Ajunul Bobotezei, în Vinerea Mare și la Sărbătoarea Tăierii Capului Sfântului Ioan Botezătorul.

Pr. Alin Hobincă, parohia Mircești